

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

351.74

Hely

Idő

"1921"

Személy

Hely

Szerző:

Cím: *A modern nyomozás boszorkánykonyhájából*

Forrás:

Nemzeti Ujság

Bsp.

(Hely)

1921 V/15

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

A modern nyomozás boszorkánykonyhájából.

300,000 ujjlenyomat a rendőrségen. — Az áruló vizespohár. — Daktiloszkopia a hinduknál és kínaiaknál. — A fényképtávirás csodái.

Látogatás az államrendőrség daktiloszkopiai és technikai osztályán.

(A Nemzeti Ujság tudósítójától.) Abban a törhetetlen és soha meg nem szűnő küzdelemben, amelyet a társadalom biztonságát és érdekeit védő policia folytat a gonosztevők és bűnösök táborá ellen, a technikai haladás minden eszközét, új vívmányát felhasználják a hatóságok — úgy, hogy a modern nyomozás munkahelye ma már szinte úgy fest, mint valami alkimista boszorkánykonyha. Különösen, mióta a daktiloszkopia és a fényképtávirás, a nyomozási harc ezen két csodálatraméltó fegyvere, bekapcsolódott a rendőrségi munkájába.

A Nemzeti Ujság munkatársa felkereste ma a budapesti államrendőrség daktiloszkopiai és technikai osztályát, hol, — Kelety Géza dr. rendőrfőtanácsos, a daktiloszkopiai osztály vezetője távollétében, — Schiffer Ferenc dr. rendőrtanácsos, a következő érdekes felvilágosítást adta a bűnügyi nyilvántartás ez új eszközeiről:

— Az újabbkori bűnösök társadalmának legfélelmetesebb ellensége a daktiloszkopia. A természet e bámulatos berendezése, mely az emberi kéz tenyérfelületét s főként az ujjak végső izületét az ugynevezett *bőrfordorszálok* megfejthetetlen mintázatával látta el, mintha csak arra teremtdődött volna, hogy a bűnösök személyazonosságát mindegy kétséget kizáró módon meg lehessen állapítani. Mindenki, aki gyilkot ragad embertársa ellen, vagy a más tulajdonát akarja elsajátítani, a büntény elkövetésekor önmaga szolgáltatja akaratlanul a legsúlyosabb és egyedül csálhatatlan bizonyítékot önmaga ellen. Az ujjlenyomat a megfogott tárgyak valamelyikén ott marad s a modern technika eszközeivel *tökéletes másolat*ként kerül a rendőrség fekete könyvébe. Az utóbbi évek egyik legszenzációsabb jelentőségű

haladása annak a módszernek fölfedezése, amelynek segítségével nemcsak simafelületű, fényes tárgyakról, hanem fénytelen és egyenlő felületű, mondhatni csaknem minden tárgyról föl lehet venni az áruló ujjlenyomat másolatát. A daktiloszkopia útján való bizonyítás csálhatatlanságát az biztosítja, hogy két teljesen egyforma, vagy azonos, de még hasonló ujjlenyomat sincs. Erre már évszázadokkal

ezelőtt a kínaiak és hinduk is rájöttek s az írástudatlan adósoknak festékbe mártott hüvelykujjukat kellett a hitellel-é-pergamenre nyomniok. Ezt az aláírást csakugyan nem lehetett letagadni, vagy meghamisítani.

A bűnügyi nyomozás egyébként mindinkább a daktiloszkopianak köszönheti sikereit s ugy a helyszíni ujjnyom, mint a személyazonosító eljárás rengeteg bűntényt juttatott a rendőrség kezére. Csaknem minden nagyobb büntényt a talált ujjlenyomatok alapján sikerült földeríteni. A dánosi rablógyilkosokat egy vizespohár árulta el, amelyen tisztán felismerhető volt az egyik tettes három ujjnyoma. Jelenleg több mint háromszázezer ujjlenyomat van a rendőrség birtokában a főkapitányságon megfordult bűnösökről. A közelmúlt napokban egy veszedelmes szélhámóst sikerült leleplezni a daktiloszkopia segítségével. A detektívek behozták a főkapitányságra egy Császkai Pál nevű, jómegjelenésű idős uriembert, aki jószázigazgatónak mondotta magát. Erős volt ellene a gyanu, hogy több milliós sikkasztást követett el, de határozott bizonyíték nem volt ellene. Az igazoló papírosai rendben voltak s állhatatos tagadása folytán már éppen el akarták bocsátani a rendőrségről, amikor az

egyik detektív ujjlenyomatot vett föl a gyanúsítottól s 18 évre visszamenőleg összehasonlította a fekete könyvben őrzött lenyomatokkal. Ezzel az eljárással végül sikerült megállapítania, hogy Császkait igazi nevén *Egeresi Bélának* hívják, 18 évvel ezelőtt csalásért már el volt ítélve s ifjabb éveiben 16-szor ült különféle bűncselekmények miatt. Erre azután ő maga is beismerő vallomást tett, mire letartóztatták.

— Egy másik rendkívül nagyfontosságú tanulmány a tökéletesített fényképtáviró. *Bellin* francia fizikus hosszú éveken át kísérletezett, míg végre a közelmúltban a legsikeresebben megoldotta a problémát. A megszökött gonosztevők körözésére kiadott személyleírás sohasem tökéletes, s ezt különben maszkírozással ki lehet játszani. A fényképtáviró segítségével öt perc alatt a körözött bűnös pontos és felismerhető képmását Párisból Londonba, Mar-

seillesbe, Berlinbe vagy Nizzába lehet továbbítani. Az eljárás egyszerű, a fonográf és a telefon kombinációján alapszik s az a lényege, hogy a fényt előbb hanggá változtatta át s a hangot viszi át telefonrendszerrel a felvevő állomásra. A képtáviró feladó állomásán a továbbítandó fényképről reliefszerű kópiát készítenek, amit ráfeszítenek egy fonográf lemezre. A hengeren hegyes tű szalad végig, amely egy telefon membránhoz van erősítve. Amint a tű végigtapogatja a kép domborúbb vagy alacsonyabb részeit, a fényképarnyalatoknak megfelelően más és más rezgésbe hozza a telefon membránját s pontosan átváltoztatja a fényárványokat érzékletét hanghullámokká. A felvevőállomáson a hangokat az oszcillográf elektrotechnikai műszer segítségével újra fényhatásokká változtatják. A fénytáviróval eddig nagyszerű eredményeket értek el. Valószínű, hogy a jelenleg csak Franciaországban és Angliában alkalmazott módszer pár éven belül egész Európában közhasználatu lesz.